

STANOWISKO

**Komisji ds. współpracy z samorządem terytorialnym, organizacjami politycznymi i społecznymi
z dnia 18 lutego 2019 r.**

dotyczące uwag do problemów wpływających na podejmowane działania na rzecz gospodarki nieruchomościami w Polsce

w kontekście projektu nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami w zakresie zasad zwrotu nieruchomości zbędnych dla realizacji celu wywłaszczenia.

Członkowie Komisji ds. współpracy z samorządem terytorialnym, organizacjami politycznymi i społecznymi zaniepokojeni projektowanymi zmianami do ustawy o gospodarce nieruchomościami wyrażają swoje stanowisko według poniższych punktów:

- ❶ Nie ma możliwości ustalenia zasad wywłaszczenia, które nie naruszałyby możliwości realizowania większości celów społecznych zarówno wynikających z polityki społecznej Państwa, jak i realizowanych przez JST. Stąd wniosek, że należy zmiany w prawie w tym zakresie wprowadzać ze szczególną starannością mającą na celu maksymalne ograniczenie negatywnych skutków przyjętych regulacji prawnych.
- ❷ U podłoża podjętych prac leżą problemy zwrotu nieruchomości ich przedwojennym właścicielom. Obecny system działania w tym zakresie prowadzi do wielu ewidentnych patologii. Wymaga zatem zmian ograniczających możliwość ich powstawania.
- ❸ Zasadne jest założenie, że jest ciągłość istnienia państwa, a zatem ciągłość poszanowania przez państwo praw jego obywateli. Należy jednak przyjąć, że równoważna jest relacja zobowiązań obywateli wobec państwa i jego organów. Dotyczy to w tym przypadku długów hipotecznych ciążących na wielu przedwojennych majątkach. Jeśli wojna zlikwidowała długi, to zlikwidowała i należności. Oznacza to, że zwroty wszelkiej własności mogą następować tylko w takim zakresie, w jakim nie są one zadłużone.
- ❹ Należy uszanować wkład okresu powojennego we wzrost wartości wielu nieruchomości, ale także cele ogólnospołeczne, którym służą one obecnie. Na przykład w Gdańsku prawie wszystkie przedwojenne kościoły nie były własnością Kościoła Katolickiego, a te wybudowane po wojnie też mogą znajdować się na gruntach, których właścicielami byli mieszkańcy Wolnego Miasta Gdańska, dla których Polska nie była i nie jest krajem ojczystym.

Podobnie można rozpatrywać wartość nieruchomości, czy w ogóle majątku, w Warszawie w roku 1945. W zasadzie w cenie gruzu i z niemal kompletnie zrujnowaną infrastrukturą.

W obecnej wartości warszawskich obiektów w znaczącym stopniu jest udział milionów obywateli PRL, którzy mniej lub bardziej dobrowolnie składali się na Narodowy Fundusz Odbudowy Stolicy lub uczestniczyli fizycznie w tej odbudowie.

⑤ Wydaje się też zasadnym, aby obowiązywał zakaz obrotu roszczeniami własnościowymi.

O zwrot majątku mogą ubiegać się właściciele lub ich udokumentowani spadkobiercy w linii prostej i to w ramach okresu możliwości ubiegania się o odzyskanie własności.

**Członkowie Komisji ds. współpracy z samorządem terytorialnym,
organizacjami politycznymi i społecznymi:**

T. Peltuch
.....
Włodzisław Potęga
.....
Stanisław Janzel
.....
Szymon Dobrowolski
.....
Beata Micałowska
.....

Gdańsk, dnia 18 lutego 2019 r.